

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2023. október 16.
(OR. en)

14084/23

Intézményközi referenciaszám:
2023/0077(COD)

ENER 541
ENV 1112
CLIMA 467
COMPET 983
CONSOM 360
FISC 225
CODEC 1839

FELJEGYZÉS

Küldi:	a Tanács Főtitkársága
Címzett:	a Tanács
Biz. dok. sz.:	7440/23 + ADD1
Tárgy:	Javaslat – AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE az (EU) 2019/943 és az (EU) 2019/942 rendeletnek, valamint az (EU) 2018/2001 és az (EU) 2019/944 irányelvnek az uniós villamosenergia-piaci szerkezet javítása érdekében történő módosításáról – Általános megközelítés

I. BEVEZETÉS

1. A Bizottság 2023. március 14-én benyújtotta egyrészt az uniós villamosenergia-piaci szerkezet javításáról szóló rendeletre (EMD-rendelet), másrészt pedig a nagykereskedelmi energiapiacra vonatkozó piaci manipulációval szemben az Unió számára biztosított védelem javításáról szóló rendeletre (REMIT-rendelet) irányuló javaslatot.

2. E javaslatok a villamosenergia-piacokon 2021-ben és 2022-ben megfigyelt rendkívül magas árak és volatilitás nyomán születtek, és a következő három pilléren alapulnak: a fogyasztók védelme, az energiaköltségek stabilitásának és kiszámíthatóságának fokozása, és ezáltal az uniós gazdaság versenyképességéhez való hozzájárulás, valamint az energiával kapcsolatos új beruházások fellendítése.
3. Az Európai Tanács 2023. március 23-án felkérte a társjogalkotókat, hogy késedelem nélkül folytassák a munkát az uniós belső villamosenergia-piac szerkezetének javasolt felülvizsgálatával kapcsolatban, hogy biztosítani lehessen annak 2023 végéig történő elfogadását.

II. AZ AKTUÁLIS HELYZET

1. A TTE Tanács (Energiaügy) június 19-én megvitatta az uniós villamosenergia-piaci szerkezet javításáról szóló rendeletnek (EMD-rendelet) és a nagykereskedelmi energiapiacra folytatott piaci manipulációval szemben az Unió számára biztosított védelem javításáról szóló rendeletnek (REMIT-rendelet) a 10605/23, illetve a 10606/23 dokumentumban foglalt ötödik módosított változatát (REV5) azzal a céllal, hogy az Európai Parlamenttel folytatandó tárgyalások előtt mindkét javaslattal kapcsolatban általános megközelítést alakítson ki.
2. Az ülés során a REMIT-rendeletéről általános megközelítést fogadott el. Az EMD-rendeletet illetően azonban a tagállamok rávilágítottak néhány olyan kérdésre, amelyek további konzultációkat és átfogalmazást igényeltek, konkrétan a különbözeti szerződésekkel, valamint a kapacitásmechanizmusok alkalmazása során a szén-dioxid-kibocsátási határértékektől való esetleges eltéréssel kapcsolatban. A Coreper június 30-án megvizsgált egy új kompromisszumos javaslatot. Bár történt némi előrelépés, a tagállamok hangsúlyozták, hogy további munkára van szükség.
3. Amint azt az ST 10607/23 dokumentumban már jeleztük, a jogbiztonság és az egyértelműség érdekében az (EU) 2018/2001 és az (EU) 2019/944 irányelvet módosító villamosenergia-piaci rendeletjavaslat 2. és 3. cikkét leválasztották az említett rendeletről, és e cikkek önálló irányelvvé válnak. Ez egy jogi és technikai kiigazítás, amely a javaslatok érdemi rendelkezéseit nem érinti.

4. A spanyol elnökség folytatta az előző elnökség munkáját, azzal kezdve, hogy az energetikai munkacsoport július 6-i ülésén megtartotta az első megbeszélést. Az elnökség az EMD-rendelet tekintetében fennálló két lezáratlan kérdésen dolgozott, nevezetesen a különbözőti szerződésekkel, illetve a kapacitásmechanizmusok alkalmazása során a szén-dioxid-kibocsátási határértékektől való esetleges eltéréssel kapcsolatos kérdésen, és meghallgatta az összes tagállam álláspontját arról, hogy miként lehetne a legmegfelelőbb módon előrelépni a megállapodás elérése érdekében.
5. Az elnökség július 26-án felkérte a tagállamokat, hogy figyelmüket összpontosítsák a 19b. cikkben szereplő kétirányú különbözőti szerződésekre, különös tekintettel azon különbözőti szerződésekre, amelyek villamosenergia-termelésre irányuló, a termelőlétesítmények élettartamának meghosszabbítását célzó új beruházásokra vonatkoznak, és amelyek esetében egyértelmű és sürgős szükség van arra, hogy megtaláljuk a megfelelő egyensúlyt a bevételek kiosztása és a különbözőti szerződések kialakításának elve között. Az elnökség felkérte a delegációkat, hogy szeptember 1-jéig osszák meg az EMD-rendelet 19b. cikkével kapcsolatos írásbeli javaslataikat, és a hozzájárulásaikat megvitatta az energetikai munkacsoport szeptember 5-i ülésén.
6. A tagállamoktól kapott észrevételek és hozzájárulások alapján az elnökség megküldte a 19b. cikkre (különbözeti szerződések) vonatkozó új szövegezési javaslatot annak érdekében, hogy egyensúlyt teremtsen a különböző álláspontok között. Ezt a szöveget az energetikai munkacsoport a szeptember 14-i és 19-i ülésén megvitatta.
7. A TTE Tanács (Energiaügy) 2023. október 17-i ülésének napirendjén – általános megközelítés kialakítása céljából – szerepel az uniós villamosenergia-piaci szerkezet javításáról szóló rendelet (EMD-rendelet).
8. A TTE Tanács (Energiaügy) ülésén folytatandó megbeszélés előkészítésének első lépéseként az elnökség további politikai iránymutatást kért az Állandó Képviselők Bizottságtól annak október 4-i ülésén, hogy meg lehessen oldani a 19b. cikkel kapcsolatos, az ST 12674/23 dokumentumban foglalt alapvető kérdéseket.

9. Következésképpen az elnökség úgy határozott, hogy kiadja a szöveg új módosított változatát (REV6), amelyet a 13771/23 dokumentum tartalmaz; ezt az Állandó Képviselők Bizottsága az október 13-i ülésén megvitatta, különös figyelmet fordítva az EMD-rendelettel módosított, a villamos energiáról szóló (EU) 2019/943 rendelet 19b. cikkére. Az Állandó Képviselők Bizottsága által nyújtott iránymutatás nyomán az elnökség elkészítette a szöveg új módosított változatát (REV7).

III. AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EGYÉB UNIÓS SZERVEK KERETÉBEN FOLYTATOTT MUNKA

1. Az Európai Parlamentben az Ipari, Kutatási és Energiaügyi Bizottság (ITRE) felelős a javaslatért. A Parlament plenáris ülés keretében szeptember 14-én fogadta el a jelentését az EMD-rendeletéről.
2. Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2023. június 14-én, a Régiók Európai Bizottsága pedig július 6-án fogadta el véleményét az EMD-rendeletéről.

IV. A TANÁCSBAN MEGVITATANDÓ ELNÖKSÉGI KOMPROMISSZUMOS JAVASLAT FŐ ELEMEI

1. Az ST 13771/23 dokumentumhoz (REV6) és az ST 10606/23 dokumentumhoz (REV5) képest a REV7-ben megjelenő fő változások a következők:
 - a) az (EU) 2019/943 rendeletnek a különbözőzeti szerződésekről szóló 19b. cikke:
 - az (1) bekezdés hatálya továbbra is az új villamosenergia-termelő létesítményekbe történő beruházásokra vonatkozó közvetlen ártámogatási rendszerekre összpontosul,
 - az (1a) bekezdés rendelkezéseket tartalmaz a különbözőzeti szerződések kialakítására vonatkozó kritériumokról, amelyek a következőkkel kapcsolatosak: 1) a támogatási rendszer által a termelőlétesítmények működésére és villamosenergia-piaci részvételére gyakorolt hatás; 2) a díjazás szintje; valamint 3) a belső piaci versennyel való kölcsönhatás,

- a különbözeti szerződésekből származó bevételek kiosztásával kapcsolatos szempontokat a (3) bekezdés szabályozza, amelynek szövege egyszerűbb lett. A szövegből törlésre kerültek a bevételek vállalkozásoknak történő kiosztására való hivatkozások;
- b) a villamos energiáról szóló (EU) 2019/943 rendelet a 64. cikkében új (2c) bekezdéssel, valamint a kapcsolódó (53f) preambulumbekendéssel egészül ki azzal kapcsolatban, hogy a rendelet 22. cikke (4) bekezdésének b) pontjától kivételes esetben el lehessen térni a Bizottság által e rendelet hatálybalépését megelőzően jóváhagyott kapacitásmechanizmus keretében. Ez az eltérés a Bizottság engedélyéhez kötött, valamint az EUMSZ 107. és 108. cikkének való megfelelés függvénye, feltéve, hogy bizonyos feltételek teljesülnek. Az eltérésnek különösen a megfelelésséggel kapcsolatos aggályok elosztatásához szükséges kapacitásmennyiségre kell korlátozódnia, és a Bizottság értékelni fogja a kérelemnek az üvegházhatásúgáz-kibocsátás tekintetében gyakorolt hatását. Az eltérés 2028. december 31-ig alkalmazható;
- c) az (EU) 2019/944 irányelv 66a. cikkében továbbra is szerepel az a bekezdés, amelynek értelmében az EUMSZ 107. és 108. cikkének sérelme nélkül, a tagállamok az (EU) 2022/1854 tanácsi rendelet 6–8. cikkében és 10. cikkében meghatározottakkal azonos feltételek mellett plafont alkalmazhatnak az inframarginális generátorokból származó piaci bevételekre. Az ilyen bevételi plafon 2024. június 30-ig alkalmazható;
- d) preambulumbekendések:
- a javaslat kiegészült az energiavásárlási megállapodásokról szóló új (29a) preambulumbekendéssel, amely hangsúlyozza, hogy a tagállamoknak különös figyelmet kell fordítaniuk a határokon átnyúló energiavásárlási megállapodásokra, és fel kell számolniuk a kifejezetten azokhoz kapcsolódó indokolatlan akadályokat, lehetővé téve a korlátozott kapacitással rendelkező tagállamok fogyasztói számára, hogy megkülönböztetés nélkül hozzáférjenek a más régiókban termelt villamos energiához,
 - a (40a) preambulumbekendés kiegészült azzal, hogy a kapacitásmechanizmusok fontos szerepet játszhatnak az erőforrások megfelelésségének biztosításában az energiarendszerek nem elégséges összekapcsolása esetén,

- az (53g) preambulumbekkezdésben szereplő új szöveg értelmében a kapacitásmechanizmusoknak nyitva kell állniuk minden olyan erőforrás részvétele előtt, amely képes az elvart műszaki teljesítmény nyújtására, beleértve a gáztüzelésű erőműveket is, feltéve, hogy megfelelnek a 22. cikk (4) bekezdésében meghatározott kibocsátási határértéknek,
- a javaslat kiegészült az (EU) 2019/944 irányelv 66a. cikkében szabályozott inframarginális bevételi plafonról szóló (53a) preambulumbekkezdéssel.

V. **KONKLÚZIÓ**

1. A fentiek fényében felkérjük a Tanácsot, hogy a TTE Tanács (Energiaügy) október 17-i ülésén az ST 14085/23 dokumentumban foglalt szöveg alapján állapodjon meg általános megközelítésről.
2. Ez az általános megközelítés képezi majd a Tanács megbízását az Európai Parlamenttel a rendes jogalkotási eljárás keretében folytatandó tárgyalásokhoz.
